

 โรงพยาบาลนครพนม	
ระดับเอกสาร : ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure) เลขที่ : IC-CPG-018-00	ฉบับที่ : 1
เรื่อง : การป้องกันการติดเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพหลายขนาน (Multidrug resistant organisms : MDROs)	วันที่ : 1 มี.ค 2567
แผนก : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ	แผนกที่เกี่ยวข้อง : ทุกหน่วยงาน
ผู้จัดทำ : (นางชวีวัฒนา ชาระ) ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ ผู้ทบทวน : (นายศุภโชค เข็มลา) ตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อใน โรงพยาบาล	ผู้อนุมัติ : (นายณณพนธ์ ยุทธเกษมสันต์) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพนม

- วัตถุประสงค์ :** เพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพหลายขนานในโรงพยาบาล
- ขอบเขต :** ใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพหลายขนานในโรงพยาบาลทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกทุกราย
- คำจำกัดความ :**
 เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพหลายขนาน (Multidrug resistant organisms[MDROs]) หมายถึง เชื้อดื้อยาอย่างน้อย 1 ขนานในยาอย่างน้อย 3 กลุ่มที่ใช้รักษาการติดเชื้อแบคทีเรียชนิดนั้น ทำให้ยาขนานนั้นไม่สามารถรักษาการติดเชื้อแบคทีเรียชนิดนั้นได้ผลอีกต่อไป จึงต้องเปลี่ยนเป็นยาปฏิชีวนะขนานอื่นที่เชื้อไวต่อยาปฏิชีวนะ
- เอกสารอ้างอิง :**
 Centers for Disease Control and Prevention. Management of Multidrug- Resistant Organisms in Heathcare Setting. March 14,2022. Retrieved form <https://www.guidelinecentral.com/guideline/21747/>
 Centers for Disease Control and Prevention. Multidrug-resistant organisms (MDRO) Management. November 5, 2015. Retrieved form <https://www.cdc.gov/infectioncontrol/guidelines/mdro/index.html>

เรื่อง : การป้องกันการติดเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพหลายขนาน (Multidrug resistant organisms : MDROs)	หน้า : 2/5
ระดับเอกสาร : ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร : IC-CPG-018-00

Guidelines for the Prevention and Control of MDRO. Final Revised July 2014. Retrieved from

<https://shorturl.asia/xBh1t>

สถาบันบำราศนราดูร กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2557). แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อักษรกราฟิกแอนดี้ไซน์.

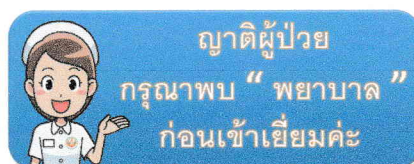
5. แนวทางปฏิบัติ :

Communication : การสื่อสารเมื่อพบเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ

- 5.1 พยาบาลในเวร ตอบรับทราบผลเพาะเชื้อในไลน์ แอปพลิเคชัน (Application Lab Alert Line) และแจ้งแพทย์ให้ทราบโดยเร็วที่สุด และบันทึกการรายงานแพทย์ใน Progress Note
- 5.2 ติดสัญลักษณ์ contact precautions ที่หน้าแฟ้มเวชระเบียน

- 5.3 ผู้ป่วยที่อยู่ในห้องแยกโรค ให้ติดป้ายข้อความ “ญาติพบพยาบาลก่อนเข้าเยี่ยม” เพื่อให้ญาติรับทราบข้อแนะนำก่อนเข้าเยี่ยมผู้ป่วย

- 5.4 เฝ้าระวังผู้ป่วยติดเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพจนครบ 1 ปี โดยมีระบบแจ้งเตือนประวัติการติดเชื้อดื้อยาในระบบ HosXP เมื่อผู้ป่วยมาใช้บริการที่โรงพยาบาล

- 5.5 บันทึกผลเพาะเชื้อดื้อยาในเอกสารการส่งต่อไปยังโรงพยาบาลอื่นหรือส่งกลับชุมชนเพื่อการดูแลต่อเนื่อง

Hand hygiene : การทำความสะอาดมือ

- 5.6 เตรียม Alcohol base hand rub ที่ปลายเตียงผู้ป่วยทุกเตียง และในห้องแยก
- 5.7 ล้างมือด้วยน้ำยาทำลายเชื้อ (Hygienic hand washing) ตาม 5 moment หรือถูมือด้วยแอลกอฮอล์ (alcohol-based hand rubs) ในกรณี มือไม่เปื้อนสิ่งสกปรก เลือดหรือสารคัดหลั่งอย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะสวมถุงมือหรือไม่ก็ตาม

เรื่อง : การป้องกันการติดเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพหลายขนาน (Multidrug resistant organisms : MDROs)	หน้า : 3/5
ระดับเอกสาร : ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร : IC-CPG-018-00

Isolation precautions : การแยกผู้ป่วย

- 5.8 ให้ผู้ป่วยติดเชื้อดื้อยาอยู่ห้องแยกโรคความดันปกติ (Isolation Room) หรือห้องแรงดันอากาศต่ำกว่าภายนอก (Negative Pressure)
- 5.9 **กรณีไม่มีห้องแยก** ให้แยกผู้ป่วยติดเชื้อดื้อยาอยู่ในบริเวณเดียวกัน (Isolation zone)
- 5.10 ถ้าไม่สามารถให้ผู้ป่วยติดเชื้อดื้อยาอยู่บริเวณเดียวกันได้ ควรให้อยู่กับผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อต่ำหรือผู้ป่วยที่อยู่โรงพยาบาลระยะสั้น ๆ หรือไม่ควรอยู่ใกล้กับผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง ผู้ป่วยที่มีแผลเปิด และผู้ป่วยที่อยู่โรงพยาบาลเป็นเวลานาน โดยจัดเตียงให้ห่างกันมากกว่า 3 ฟุต และปิดม่านเพื่อลดโอกาสสัมผัสทางตรง (ทำความสะอาดผ้าม่าน เมื่อจำหน่ายผู้ป่วย)
- 5.11 แยกอุปกรณ์ของใช้สำหรับผู้ป่วย รวมถึงเครื่องมือแพทย์ไม่ใช้ร่วมกับผู้ป่วยทั่วไป เช่น เครื่องวัดความดันโลหิต, ปรอทวดใช้, เครื่องวัด O2 sat, ผ้าเช็ดตัว และอุปกรณ์อาบน้ำ
- 5.12 ขวดรองรับปัสสาวะและหม่อนอน ให้แยกเก็บไว้ได้เตียงผู้ป่วย
- 5.13 ทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยโดยใช้ 2% Chlorhexidine gluconate เทนสบูเหลว ตั้งแต่คอลงไป **ยกเว้นใบหน้า** แต่ไม่แนะนำให้ใช้กับทารกอายุน้อยกว่า 2 เดือน (เพราะอาจเกิดการระคายเคืองต่อผิวหนังทำให้มีการดูดซึมยาเข้าร่างกายได้)
- 5.14 เบิกอาหารที่ใส่ในภาชนะสำหรับใช้และทิ้ง
- 5.15 ที่แผนกผู้ป่วยนอก ไม่จำเป็นต้องแยกผู้ป่วยถ้าผู้ป่วยไม่มีแผลเปิด หากมีการทำหัตถการ ให้ความสำคัญในการทำสะอาดมือและสวมอุปกรณ์ป้องกันตามความจำเป็นและแยกของใช้ผู้ป่วย

Personal Protective Equipment (PPE) : การสวมอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล

- 5.16 เลือกสวมอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่จำเป็นในแต่ละกิจกรรมที่ต้องมีการสัมผัสผู้ป่วยและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ถุงมือและเอี่ยมพลาสติกแขนยาว แว่นตาหรือ mask และกระบังหน้า
- 5.17 ไม่ใช้ถุงมือคู่เดิมในการดูแลผู้ป่วยมากกว่า 1 ราย
- 5.18 ไม่ล้างถุงมือเพื่อใช้ซ้ำและเปลี่ยนถุงมือคู่ใหม่เมื่อต้องสัมผัสส่วนของร่างกายที่สะอาดหลังจากสัมผัสบริเวณที่มีการปนเปื้อน
- 5.19 เมื่อเสร็จกิจกรรมแล้ว ให้ถอดถุงมือและเอี่ยมพลาสติกแขนยาวลงถังแยกมูลฝอยติดเชื้อทันที แล้วทำความสะอาดมือ (Hygienic hand washing) และเปลี่ยนเครื่องป้องกันร่างกายใหม่ทุกครั้ง ก่อนที่จะให้การดูแลผู้ป่วยรายอื่น

เรื่อง : การป้องกันการติดเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพหลายขนาน (Multidrug resistant organisms : MDROs)	หน้า : 4/5
ระดับเอกสาร : ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร : IC-CPG-018-00

Environment cleaning : การทำความสะอาดสิ่งแวดล้อม

- 5.20 ผู้ป่วยติดเชื้อดื้อยาที่เข้าห้องแยกโรค ควรปลดผ้าม่านออก หรือถ้าไม่ปลดผ้าม่าน ต้องนำไปซักหลังจำหน่ายผู้ป่วย
- 5.21 ถูพื้นห้อง และเช็ดพื้นเตียง ด้วย 0.5% โซเดียมไฮโปคลอไรท์ ทำวันละ 1 ครั้ง
- 5.22 ซัดล้างห้องน้ำ ด้วยน้ำผงซักฟอก ล้างฟองออกด้วยน้ำจนสะอาด จากนั้นถูพื้นให้แห้งด้วยผ้าสะอาด และถูซ้ำอีกรอบด้วย 0.5 % โซเดียมไฮโปคลอไรท์ทำวันละ 1 ครั้งเวลาเดียวกับถูพื้นห้อง
- 5.23 เช็ดราวกันเตียง ตู้ข้างเตียง เสาน้ำเกลือที่อยู่ใกล้ผู้ป่วย ด้วย 70 % alcohol เหวละ 1 ครั้ง
- 5.24 กรณี พื้นผิวสิ่งแวดล้อมเปื้อนด้วยเลือด หรือสารคัดหลั่งเปรอะเปื้อนอย่างเห็นได้ชัด ให้ใช้กระดาษทิชชูหรือผ้า เช็ดเลือดหรือสารคัดหลั่งบนพื้นผิวออกให้มากที่สุด จากนั้นเช็ดถูด้วยน้ำผงซักฟอกและล้างฟองออกด้วยน้ำจนสะอาด ใช้ผ้าสะอาดเช็ดให้แห้งก่อนเช็ดตามด้วย 70 % Alcohol อีกครั้ง ถ้าพื้นห้องให้ถูตามด้วย 0.5 % โซเดียมไฮโปคลอไรท์
- 5.25 เช็ดเครื่องช่วยหายใจ ด้วย 70% Alcohol เหวละ 1 ครั้ง ยกเว้น จอ monitor ให้เช็ดด้วย POSEQUAT pad (No Alcohol)
- 5.26 อุปกรณ์การแพทย์ที่ใช้งานโดยการสัมผัสกับตัวผู้ป่วย เช่น Stethoscope เครื่องตรวจน้ำตาล เครื่องตรวจคลื่นหัวใจ เครื่องวัดความดันโลหิต เครื่องวัด O2 sat ให้เช็ดด้วย 70% Alcohol ทันทีหลังใช้งาน สำหรับ cuff เครื่องวัดความดันให้ซักด้วยผงซักฟอกและตากให้แห้งหลังจำหน่ายผู้ป่วย
- 5.27 ผ้าทุกชนิดที่ใช้กับผู้ป่วย ให้ส่งซักแบบผ้าติดเชื้อ
- 5.28 มูลฝอยทุกชนิดที่ใช้กับผู้ป่วยติดเชื้อดื้อยา ให้กำจัดแบบมูลฝอยติดเชื้อ

การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยติดเชื้อดื้อยา

- 5.29 ควรจำกัดการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย หากจำเป็นต้องทำเป็นรายสุดท้าย
- 5.30 แจ้งบุคลากรในหน่วยงาน/หอผู้ป่วยอื่นที่จะทำการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปให้ทราบก่อนล่วงหน้า
- 5.31 นัดเวลาล่วงหน้าก่อนทำการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
- 5.32 ขณะเคลื่อนย้ายผู้ป่วย บุคลากรต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันตามความเหมาะสม เช่น ถุงมือ mask ผ้ากันเปื้อนพลาสติกหรือเสื้อคลุม
- 5.33 กรณีผู้ป่วยมีแผลควรทำความสะอาดแผลและปิดแผลให้เรียบร้อยก่อนเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
- 5.34 เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมให้เช็ดทำความสะอาดรถนั่งหรือรถนอน ด้วย 70 % Alcohol และนำผ้าปูเตียงส่งซักเป็นผ้าติดเชื้อ

เรื่อง : การป้องกันการติดเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพหลายขนาน (Multidrug resistant organisms : MDROs)	หน้า : 5/5
ระดับเอกสาร : ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร : IC-CPG-018-00

Education : ให้ความรู้ผู้ป่วยและญาติ พร้อมทั้งแจกแผ่นพับการปฏิบัติตัว เรื่อง : ต่อไปนี้

- 5.35 การทำความสะอาดมือก่อนและหลังสัมผัสผู้ป่วยและสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้ป่วย
- 5.36 จำกัดญาติเข้าเยี่ยมไม่ควรเกินครั้งละ 2 คน ห้ามญาติที่ป่วย และเด็กเล็กเข้าเยี่ยม
- 5.37 ญาติที่จะเข้าเยี่ยมต้องได้รับคำแนะนำจากพยาบาลประจำหอผู้ป่วยก่อน
- 5.38 ญาติที่ดูแลเช็ดตัวผู้ป่วย ต้องสวมถุงมือ และเอี่ยมพลาสติกป้องกันผิวหนังและเสื้อผ้าของญาติสัมผัสผู้ป่วยโดยตรง
- 5.39 ให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวเมื่อจำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้าน : เรื่อง การกำจัดขยะ การดูแลการขับถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะของผู้ป่วย ให้ขับถ่ายลงในส้วมที่ถูกสุขลักษณะ